

«Dette er følelsenes by.
Byen for de sarte.
De som lar seg rive med.
De elskende.»

Følelser *i flyt*

Venezia er så utenomjordisk vakker og annerledes, at det fortøner seg som noe som må ligne på himmeriket. Dersom himmeriket er innhyllet av vann og liv – og kjærlighet.

TEKST: ANNE MARIT HJELME FOTO: ANNE MARIT HJELME, THINKSTOCK

Nydelige lyktestolper og fristende damer. Venezia er kjent for begge deler.

Innseilingen til Venezia er blant Europas vakreste. Her sees Markusplassen fra vannet.

Det sies at Venezia er det stedet på kloden som bør oppleves før man dør. Det gjør det lettere å hvile i fred. Ikke oppleves bare en gang, men igjen og igjen. For Venezia er stedet du gjerne vender tilbake til. Sanser og nyter – og oppdager nye ting hver gang.

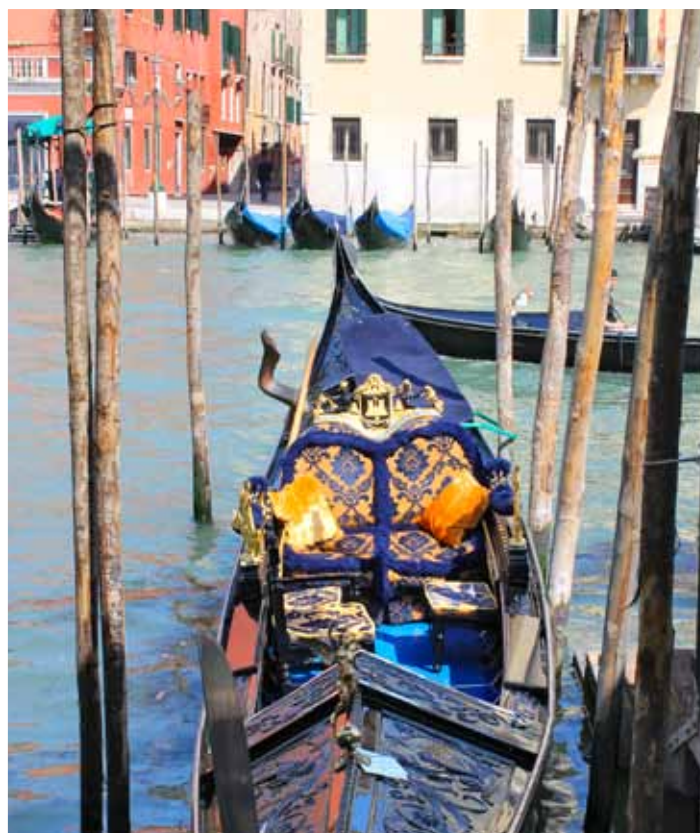
VENEZIA ER ET STED i verden som er så annerledes at ord i seg selv blir for små. Ikke fordi det er det vakreste stedet på jorden. Ikke fordi det er det tryggeste. Eller rimeligste. Men fordi det hviler noe magisk over hele området. En stemning som er vanskelig å forklare, som bare må oppleves og tas inn gjennom øyne, ører, nese og munn. Det er byen som må sees, føles og nytes fra vannet. Som best oppleves fra et gyllent sete i en svart gondol – glidende gjennom vannet. Stille. Hadde det ikke vært for alle de andre turistene i gondolene ville du følt det som om du var i ett med vannelementet. Nesten alene. Flytende gjennom smale kanaler, trygt ledet av en gondolfører i vakker drakt. Stolt og mandig, utlært og utpekt. For bare ektefødte venetianere får æren av å føre gondoler. Etter fem års læretid får de lov til å transportere folk. Det er en balansekunst av de sjeldne, et mesterlig arbeid som utføres med stor presisjon hver eneste dag.

SIDE OM SIDE GLIR GONDOLENE gjennom vannmassene, bryter små bølger og skulper. Kanalene er smale og mange, husveggene høye og vakre. Mange steder som malerier. Vi passerer hverandre med små marginer, men kolliderer nesten aldri. Gondolføreren vet hvilket kostbart fartøy han fører. Flere hundre tusen norske kroner og tusenvis av timer med håndarbeid ligger bak de utsmykkede doningene. På gondolfabrikken får vi selv se hvilket presisjonsarbeid som ligger bak byggingen. Hvordan dette tradisjonsarbeidet videreføres gjennom generasjoner, og hvor nøyaktighet, kvalitet på materialer og kunnskap om faget er avgjørende for resultatet. Det er bare tre gondolbyggere igjen i Venezia – de er skattet vare. For uten gondolene, vil byen bli fattigere. Ikke bare som estetisk innslag i bybildet, men som transportmiddel. Den slanke lange formen egner seg svært godt i de trange kanalene.

VENEZIA HAR NESTEN TO HUNDRE KANALER, og den største av dem alle er Grand Canal. Denne snor seg gjennom store områder, og gir også et flott skue til den verdensberømte Markusplassen. Siden alt foregår på vannet i denne åndelige byen, er trafikken stor og tett til alle døgnets tider. Det brummer og brøler. Taxibåter, vannbusser, ferger, gondoler, små fritids- og lystbåter, lastebåter, ambulansebåt og brannbåt – alle tar seg frem samtidig og passerer hverandre

«Det hviler noe magisk over hele området. En stemning som er vanskelig å forklare.»

Maleriske kanaler med stille vann. Som hentet ut av en billedbok.

Gondolfører er et stolt yrke som kun de som er født i Venezia får utføre. Læretiden er fem år og god balanse er en tilleggskvalifikasjon.

FAKTA

Venezia er en italiensk by innerst i Adriaterhavet. Venezia er kjent for sine kanaler, sin arkitektur og sin historie. Noen av de mest kjente landemerkene i Venezia er Dogepalasset, Rialtobroen, Sukkenes bro og Markusplassen.

HISTORIE

Byen oppsto trolig da befolkningen i Nord-Italia flyktet fra gotere og senere hunere til de ugjestmilde myr- og øyområdene. Venezia fikk bystatus 25. mars 421. Venezia var under eksarkatet (bispedømme) i Ravenna da doge-tittelen først ble brukt på byens overhode.

Venezia lyktes i å stå imot invasjonforsøk fra frankernes konge Pipin den yngre. I en fredsavtale med sønnen Karl den store i 811 fikk bystaten en sterk selvstendig rolle, som skilte republikken fra resten av Italia. Doge Agnello Particiaco (811–827) flyttet byens administrasjon fra Malamocco til den tryggere Rialto-øyen, der byen ligger i dag.

Klosteret i St. Zacharias, det første dogepalasset med basilikaen St. Markus og byens forsvarsmur (civitas murus) mellom Olivolo og Rialto, satte fart på byutviklingen.

Gradvis fremsto Venezia som både sterk og uavhengig. Republikken varte i 1000 år. Bystaten strakk seg på det meste over store landområder i to verdensdeler og dominerte Middelhavet. Sjøfart og handel mellom øst og vest skapte enorm velstand og gjorde Venezia til den eneste italienske bystaten som ikke ble invadert, plyndret eller ødelagt. Da Napoleon invaderte Nord-Italia mistet byen sin uavhengighet. Republikken ble oppløst i 1797.

Etter Napoleons fall tilhørte Venezia Østerrike. Byen og tilhørende områder ble en del av Italia i 1866 da Østerrike tapte den østerriksk-proyssiske krig, fordi Preussen hadde lovet byen til kongeriket Italia.

(Kilde: Wikipedia)

med millimeters klaring. Det er nesten som en holder pusten. Noen steder er det markert egne leder med oppgitt fartsgrense. Andre steder krysser båtene hverandre i et uforståelig kjøremønster. Alle farkostene lager bølger, tildels store bølger. Å krysse Grand Canal i en gondol er derfor en tidvis urolig opplevelse. Men også morsom. For med skulpene kjenner du virkelig at du er i Venezia. Byen sies å være et av verdens vakreste cruiseanløp. De store skipene manøvrerer seg modig inn i nært farvann mellom holmer og små øyer – omgitt av småbåter som heier frem sjøens dronninger, et syn som tar pusten fra deg.

BYEN ER SPEKTAKULÆR på mange måter. Venezia er lidenskap, skjønnhet og melankoli. Den ultimate italienske pasjon – alt på en gang. Det er en egen vemodighet over byen, som sakte, men sikkert må gi tapt overfor elementet som er både elsker og bøddel. Det er en tveegget romanse.

I kalde vintermåned er ofte store deler av byen under vann, men det er også da det er helt spesielt å komme hit. En lett tåke ligger over sjøen. Lyset er annerledes. En egen ro hersker i gatene. Det er som om byen holder pusten til vannet synker. Dette er følelsenes by. Byen for de sarte. De som lar seg rive med. De elskende. Derfor er det romantikkens by fremfor noen. Stedet hvor hjerter smelter sammen og livslange bånd knyttes.

Om sommeren gjøres de trange gatene og de store plassene om til folketette turistmaskiner. Solen steker, det er varmt og du hiver etter pusten. Nå er belastningen på byen så stor, at myndighetene begrenser turistflommen. Når tusenvis av turister forlater de store cruisebåtene på samme tid og inntar Markusplassen, er det nesten ikke luft til alle. Selv duene flyr sin vei.

ALT VED VENEZIA HANDLER OM SANSELIGHET. Om å ta inn inntrykk og fordøye dem. Bildene av alle de vakre bygningene, besøk i kjente museer og den spesielle utformingen av de mange bybroene. Det er vakre utsmykninger og kunstverk. For ikke å glemme å spise deilig mat på historiske restauranter der utsøkte småretter serveres av menn i hvite dresser. Mens du sitter der og inntar en altfor dyr kaffe, spiller en vakker italiener fiolin eller piano i bakgrunnen. Du føler deg nesten littgeistlig, der du sitter omgitt av kelnere med sølvfat og sølvbestikk. Et besøk i Venezia handler om å ta inn og oppleve alt dette – selv om lommeboken får svi. For med åpne sanser og et åpent sinn blir lydene sterkere og klarere, duftene sterkere og synsintrykkene flere. Bare det å sitte og nyte atmosfæren og se på alle menneskene, er i seg selv pur glede. For ikke å snakke om solnedgangen som speiler vannflaten. Vakrere blir det ikke. □

«Alt ved Venezia handler om sanselighet. Om å ta inn inntrykk og fordøye dem.»